

SLOVENSKA ZVEZA
ZA TOBAČNO KONTROLO

NVO varujejo naše zdravje

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

V okviru projekta „NVO varujejo naše zdravje“ pripravljamo zakonske pobude za permanentno sofinanciranje nevladnih organizacij, ki delujejo na področju zdravja. Pomembno je, da se članice novih vsebinskih mrež povežemo, saj lahko s skupno močjo naredimo več na področju zdravja v RS in EU.

Raba tobaka sodi med najnevarnejše dejavnike tveganja obolevnosti in smrtnosti v EU, zato s spremembami Zakona o omejevanju rabe tobačnih izdelkov predlagamo uvedbo Tobačnega evra, uvedbo specializiranih prodajaln za prodajo tobačnih izdelkov z licenčninami, uvedbo pisarne za tobačno kontrolo in prepoved reklamiranja tobačnih izdelkov.

Tobačni evro bi predstavljal del sredstev, ki jih država že dobi od trošarin na tobačne izdelke po sistemu, kot je opredeljen v Zakonu o trošarinah. Tobačni evro ne bo pomenil neposrednega dviga cen tobačnih izdelkov, ki se bodo v naslednjih letih sicer zviševale zaradi direktiv EU.

Imamo dve možnosti zbiranje teh sredstev:

1. Odlok za ustanovitev državne fundacije po vzoru Fundacije FIHO, ki se bo financirala iz pobiranja Tobačnega evra od nakupa tobačnih izdelkov, po vzoru pobiranja trošarin od tobačnih izdelkov. S sredstvi bi se financirali programi NVO, ki delujejo na področju zdravja.
2. Ustanovitev posebnega računa, ki ga po dogovoru z odlokom ustanovita Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za finance. S sredstvi, pridobljenimi iz pobiranja dajatve Tobačni evro, bi razpolagal Svet za zdravje pri Vladi RS, ki kot tak že deluje. Za same postopke in natančnejši način upravljanja sredstev bi se predvidel poseben podzakonski akt.

Zbrana sredstva bi se v obeh primerih namenjala za izvajanje programov in projektov NVO na področju zdravja v procesih varovanja zdravja, promocije zdravja in zdravstveno vzgojnega dela na področju preprečevanja kroničnih nenalezljivih bolezni in dejavnikov tveganja, ki predstavljajo 87 odstotkov vseh bolezni v EU.

Uvedba pisarne za tobačno kontrolo in specializiranih prodajaln za prodajo tobačnih izdelkov po vzoru Irske:

Prodaja tobačnih izdelkov bo dovoljena le v specializiranih prodajalnah s posebnim dovoljenjem za njihovo prodajo.

Razstavljanje in reklamiranje tobačnih izdelkov ne bo dovoljeno, prodajalci bodo morali poskrbeti za to, da tobačni izdelki ne bodo shranjeni na vidnih mestih, ampak v zaprtih zabojih, do katerih bodo imeli dostop samo prodajalci.

Vsi prodajalci tobačnih izdelkov se bodo morali registrirati v Pisarni za tobačno kontrolo, ki bo z ustrezno usposobljenimi NVO, delujočimi na področju zdravja, razbremenila državo na področju izvajanja nadzora nad izvajanjem ZOUTI.

Pisarna za tobačno kontrolo bo izvajala določene funkcije, kot je usposabljanje NVO, nudenje podpore, vzdrževanje registra prodajaln in izvajanje testiranja tobačnih izdelkov.

Specializirana prodajalna bo dolžna plačevati licenčnino, ki jo bo z uredbo določila vlada RS.

Licenčnina bi se namenjala delovanju Pisarne za tobačno kontrolo in kot dopolnitev Tobačnega evra.